

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 15. decembar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 15. decembra 2011. godine

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

POVERLJIVO

**ODLUKA PO ZAHTEVU STANIŠIĆEVE ODBRANE ZA
PRIHVATANJE TRANSKRIPATA I POVEZANIH DOKAZNIH PREDMETA
UMESTO SVEDOČENJA *VIVA VOCE* ZA DVA SVEDOKA
NA OSNOVU PRAVILA 92BIS**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 27. septembra 2011. godine Stanišićeva odbrana (dalje u tekstu: odbrana) podnela je zahtev (dalje u tekstu: Zahtev) kojim traži da se, umesto svedočenja *viva voce*, za svedoke Kalbarczyka i Rechnera (dalje u tekstu: Svedoci), na osnovu pravila 92*bis* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), u spis uvrste transkripti i povezani dokumenti.¹

2. Dana 7. oktobra 2011. godine, tužilaštvo je iznelo tvrdnju da u Zahtevu ima nedostataka i zatražilo da odbrana odmah dostavi objašnjenje i službeni *corrigendum*. Dana 10. oktobra 2011. godine, tužilaštvo je obavestilo Veće da odbrana još nije odgovorila na njegov zahtev za objašnjenje, ali da će ono izneti svoju argumentaciju u meri u kojoj je to moguće na osnovu informacija dostupnih u Zahtevu. Istoga dana, odbrana je obavestila tužilaštvo da će narednog dana odgovoriti na pokrenuta pitanja. Dana 11. oktobra 2011. godine, odbrana je odgovorila tužilaštvu i dostavila objašnjenje vezi sa Zahtevom. Sve to je obavljeno putem neformalne komunikacije. Istoga dana, Veće je odobrilo tužilaštvu produženje roka za jedan dan kako bi odgovorilo na Zahtev.²

3. Dana 12. oktobra 2011. godine, tužilaštvo je u sudnici usmeno odgovorilo da se ne protivi Zahtevu u odnosu na svedoka Kalbarczyka, ali da se protivi Zahtevu u odnosu na svedoka Rechnera i zatražilo da se on pojavi radi unakrsnog ispitivanja.³

4. Dana 13. oktobra 2011. godine, odbrana je podnela službeni *corrigendum* (dalje u tekstu: *Corrigendum*) Zahteva, dostavivši nove tabele sa ukupno 27 povezanih dokumenata.⁴

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

5. Odbrana tvrdi da se iskazi svjedoka i povezani dokumenti ne odnose na dela i ponašanje Jovice Stanišića (dalje u tekstu: optuženi), već da opisuju individualna iskustva svedoka dok su držani kao taoci od strane snaga bosanskih Srba, zločin za koji se optuženi ne

¹ Zahtev Stanišićeve odbrane da se u spis uvrste transkripti i povezani dokumenti umesto svedočenja *viva voce* za svedoke DST-070 i DST-072, na osnovu pravila 92*bis*, 27. septembar 2011. godine, par. 1-3, 16. U svetlu činjenice da je Stanišićeva odbrana u svojim javnim podnescima koristila imena svedoka, Veće nije koristilo pseudonime prethodno određene u ovoj odluci. Ukoliko za svedoke budu potrebne zaštitne mere, Stanišićeva odbrana se upućuje da odmah obavesti Veće.

² T. 14278-14279.

³ T. 14311.

⁴ *Corrigendum* Zahteva Stanišićeve odbrane da se umesto svedočenja *viva voce*, za svedoke DST-070 i DST-072, na osnovu pravila 92*bis*, u spis uvrste transkripti i povezani dokazni predmeti, 13. oktobar 2011. godine.

**STATUS PROMIJENJEN U JAVNI
NALOGOM VIJECA SADRZANIM
U OVOJ ODLUCI**

tereti kao učesnik.⁵ Odbrana dalje tvrdi da su iskazi svedoka relevantni i da imaju dokaznu vrednost za procenu karaktera optuženog i da ukazuju na njegovu spremnost da sarađuje s međunarodnom zajednicom kako bi se omogućilo puštanje talaca.⁶ Odbrana smatra da povezani dokumenti treba da se uvrste u spis kako bi pomogli Veću da razume kontekst iskaza svedoka.⁷ Konačno, odbrana tvrdi da je predmet iskaza kumulativne prirode i da treba da bude prihvaćen u pismenoj formi radi veće ekspeditivnosti suđenja.⁸

6. Tužilaštvo tvrdi da, u odnosu na svedoka Rechnera, transkript i povezani dokumenti ne mogu da budu prihvaćeni na osnovu pravila 92*bis* Pravilnika jer svedokovo upućivanje na jednu specijalnu jedinicu Ministarstva unutrašnjih poslova sugeriše odnos koji predstavlja ključno pitanje u ovom predmetu i zahteva dodatnu istragu putem unakrsnog ispitivanja.⁹ Kako bi potkrepilo tu tvrdnju, tužilaštvo ističe da su dela i ponašanje Jedinice za anti-teroristička dejstva (dalje u tekstu: JATD) dovoljno blisko povezana s delima i ponašanjem optuženog i da su, u tom smislu, slična situaciji u kojoj su bila dva svedoka tužilaštva kojima je odlukom Veća od 7. oktobra 2010. godine naloženo da se pojave radi unakrsnog ispitivanja.¹⁰ Tužilaštvo dalje tvrdi da se odnos između te specijalne jedinice Državne bezbednosti (dalje u tekstu: DB) i vlasti Republike Srpske odnosi na pitanja koja su aktuelna i bitna između strana u postupku i da pitanja vezana za angažovanje JATD u oslobađanju UN talaca nisu obrađena tokom unakrsnog ispitivanja u prethodnim postupcima.¹¹

III. MERODAVNO PRAVO

7. Veće podseća i upućuje na merodavno pravo iz pravila 92*bis* Pravilnika, kako je izneto u prethodnoj odluci.¹²

⁵ Zahtev, par. 3, 8,

⁶ Zahtev, par. 9, 13.

⁷ Zahtev, par. 14.

⁸ Zahtev, par. 9-10.

⁹ T.14311-14312.

¹⁰ T.14313.

¹¹ *Ibid.*

¹² Odluka po zahtevima tužilaštva za prihvatanje pismenih dokaza na osnovu pravila 92*bis*, 7. oktobar 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka po zahtevima za prihvatanje), par. 29-36.

IV. DISKUSIJA

a) Transkript svedočenja – svjedok Kalbarczyk

8. Svjedok Kalbarczyk, vojni posmatrač Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: UNMO) u bivšoj Jugoslaviji, svjedočio je o događajima koji su doveli, do toga da bude uzet za taoca, kao i o svom iskustvu kao taoca Vojske Republike Srpske od 26. maja 1995. do puštanja na slobodu 13. juna 1995. godine.¹³ To svjedočenje se ne odnosi na dela i ponašanje optuženog i kumulativno je u odnosu na druge dokaze u ovom predmetu.¹⁴ Uzimajući u obzir da su ovi dokazi predloženi u vidu prethodnog svjedočenja, obaveza dostavljanja potvrde svjedoka na osnovu pravila 92bis(B) ne važi. Veće se uverilo da je prethodno svjedočenje svjedoka Kalbarczyka relevantno i da ima dokaznu vrednost i da je, stoga, prihvatljivo na osnovu pravila 92bis Pravilnika.

b) Pismena izjava – svjedok Kalbarczyk

9. Veće će sada razmotriti povezana dokumenta koje je na usvajanje podnela odbrana, kako su navedena u *Corrigendumu*. Odbrana je podnela pismenu izjavu svjedoka Kalbarczyka kao povezani dokument. Veće smatra da je ta pismena izjava uzeta u svrhu sudskog postupka pred ovim Međunarodnim sudom, tako da njenu prihvatljivost određuju odredbe pravila 92bis, a ne praksa Međunarodnog suda koja se odnosi na povezane dokazne predmete i ima niži prag prihvatljivosti. Pismena izjava se ne odnosi na dela ili ponašanje optuženog i kumulativna je u odnosu na druge dokaze u ovom predmetu. Odbrana nije podnela deklaraciju i potvrdu predviđenu za pismene izjave u pravilu 92bis(B) Pravilnika. Isto tako, svjedok nije potvrdio svoju izjavu tokom svjedočenja u predmetu *Karadžić*. Ta pismena izjava je relevantna za postupak u ovom predmetu i zasnovana je na napomenama svjedoka o onome što je izjavio tokom unakrsnog ispitivanja u predmetu *Karadžić*, te Veće smatra da ima dokaznu vrednost da bi mogla biti uvrštena u spis. Međutim, Veće podseća da se, prema praksi Međunarodnog suda, strani u postupku ne može dozvoliti da na uvrštavanje predloži pismenu izjavu uzetu u svrhu sudskog postupka na osnovu pravila 89(C) kako bi se izbegli strogi pravni zahtevi navedeni u pravilu 92bis.¹⁵ Međutim, Žalbena veće je odlučilo i da ovaj

¹³ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, (dalje u tekstu: predmet *Karadžić*), T.10831-10900 (28. januar 2011. godine).

¹⁴ T.14948-15020.

¹⁵ *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-AR73.2, "Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92bis(C)", 7. jun 2002. godine, par. 31.

**STATUS PROMIJENJEN U JAVNI
NALOGOM VIJEĆA SADRŽANIM
U OVOJ ODLUCI**

stav ne onemogućava da pismene izjave koje su dali potencijalni svedoci u svrhu sudskog postupka budu prihvaćene kao dokazi, bez obzira na nepridržavanje odredbi iz pravila 92bis, kada na to nije iznet prigovor.¹⁶ Tužilaštvo nije uložilo prigovor na prihvatanje pismene izjave svedoka Kalbarczyk. Shodno tome, Veće smatra da to što nedostaju deklaracija i potvrda ne predstavlja prepreku da se dotična izjava uvrsti u spis. Nedostatak potvrde može, međutim, uticati na težinu koju će Veće pridati toj pismenoj izjavi.

c) Povezani dokumenti – svedok Kalbarczyk.

10. Tokom svog prethodnog svedočenja, svedok Kalbarczyk je govorio o sledećim dokumentima koji su ponuđeni na usvajanje kao povezani dokazni predmeti: 1D5163, 1D5164, 1D5165, 1D5166, 1D5167, 1D5168, 1D5169, 1D5170, 1D5171 i 1D5172. Veće smatra da ti dokumenti predstavljaju nerazdvojni i integralni deo transkripta jer pomažu da se razume i pruži kontekst iskaza svedoka o njegovim iskustvima kao taoca. Stoga, Veće smatra da su gorenavedeni dokumenti prihvatljivi kao povezani dokazni predmeti na osnovu pravila 92bis Pravilnika.

11. Što se tiče dokumenata 1D5175 i 1D5217, odnosno izjava svedoka druga dva UNMO, Veće smatra da oni ne predstavljaju nerazdvojni i integralni deo transkripta. Pored toga, pošto su te izjave uzete u svrhu sudskog postupka, Veće, na osnovu svog diskrecionog prava, odlučuje da ih ne prihvati kao dokazne predmete povezane s izjavom drugog svedoka.

12. Konačno, dokumenti 1D5173 i 1D5174 već su prihvaćeni kao dokazni predmeti D514 i D515.

d) Transkript svedočenja – svedok Rechner

13. Svedok Rechner, UNMO u bivšoj Jugoslaviji, svedočio je o događajima koji su doveli do toga da bude uzet za taoca, kao i o svom iskustvu kao taoca Vojske Republike Srpske od 26. maja 1995. do njegovog puštanja na slobodu, 18. jula 1995. godine.¹⁷ Tužilaštvo tvrdi da je situacija tog svedoka slična situaciji o kojoj se govori u Odluci Veća od 7. oktobra 2010. godine. Veće se nije uverilo u valjanost tog argumenta. U Odluci od 7. oktobra 2010. godine,

¹⁶ *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.2, "Odluka o prihvatljivosti dokaznog materijala jednog istražitelja optužbe", 30. septembar 2002. godine, par. 18.

STATUS PROMIJENJEN U JAVNI
NALOGOM VIJEĆA SADRŽANIM
U OVOJ ODLUCI

svedok je naveo da su agenti DB-a bili prisutni tokom dejstava pripadnika paravojnih snaga.¹⁸ Pošto se navodi da su i Stanišić i Simatović imali rukovođeće položaje u DB-u, to svedočenje se odnosi na dela i ponašanje lica dovoljno blisko povezanih s optuženima da bi to zahtevalo njihovo pristupanje radi unakrsnog ispitivanja.¹⁹ Nasuprot tome, u ovom slučaju, opšta referenca na dela jedne specijalne jedinice, koja je možda pripadala Ministarstvu unutrašnjih poslova, ne sugerise niti dostiže dovoljan nivo bliske povezanosti s optuženim da bi to zahtevalo unakrsno ispitivanje. Predmet svedočenja svedoka Rechnera je kumulativan u odnosu na druge dokaze u ovom predmetu.²⁰ Uzimajući u obzir da su ovi dokazi predloženi u vidu prethodnog svedočenja, obaveza dostavljanja potvrde svedoka na osnovu pravila 92bis(B) ne važi. Veće se uverilo da je prethodno svedočenje svedoka Rechnera relevantno i da ima dokaznu vrednost i da je, stoga, prihvatljivo na osnovu pravila 92bis Pravilnika.

e) Pismena izjava – svedok Rechner

14. Veće će se sada razmotriti povezana dokumenta koje je na usvajanje podnela odbrana, kako su navedena u *Corrigendumu*. Odbrana je podnela pismenu izjavu svedoka Rechnera kao povezani dokument. Veće smatra da je ta pismena izjava uzeta u svrhu sudskog postupka pred ovim Međunarodnim sudom, tako da njenu prihvatljivost određuju odredbe pravila 92bis, a ne praksa Međunarodnog suda koja se odnosi na povezane dokazne predmete i ima niži prag prihvatljivosti. Pismena izjava se ne odnosi na dela ili ponašanje optuženog i kumulativna je u odnosu na druge dokaze u ovom predmetu i ima niži prag prihvatljivosti. Pored toga, pismena izjava je relevantna za postupak u ovom predmetu i zasnovana je na napomenama svedoka o onome što je izjavio tokom unakrsnog ispitivanja u predmetu *Karadžić*. Stoga, Veće smatra da ona ima dokaznu vrednost da bi mogla biti uvrštena u spis. Odbrana nije podnela deklaraciju i potvrdu predviđenu za pismene izjave u pravilu 92bis(B) Pravilnika. Međutim, svedok je potvrdio svoju izjavu tokom svedočenja u predmetu *Karadžić* i ona je prihvaćena na osnovu pravila 92ter Pravilnika. Veće smatra da je takva potvrda u sudnici dovoljna da bi se ispunili zahtevi iz pravila 92bis(B).

¹⁷ *Karadžić*, T.11074-11189.

¹⁸ Odluka po zahtevima za prihvatanje, par. 51.

¹⁹ *Ibid.*

f) Povezani dokumenti – svjedok Rechner

15. Tokom svog prethodnog svjedočenja, svjedok Rechner je govorio o sledećim dokumentima koji su ponuđeni na usvajanje kao povezani dokazni predmeti: 1D5153, 1D5163, 1D5157 i 1D5160. Veće smatra da ti dokumenti predstavljaju nerazdvojni i integralni deo transkripta jer pomažu da se razume i pruži kontekst iskaza svedoka o njegovim iskustvima kao taoca. Stoga, Veće smatra da su gorenavedeni dokumenti prihvatljivi kao povezani dokazni predmeti na osnovu pravila 92bis Pravilnika.

16. Po mišljenju Veća, dokument 1D5159, odnosno izjava svedoka jednog drugog UNMO, ne predstavlja nerazdvojni i integralni deo transkripta. Pored toga, pošto je ta izjava uzeta u svrhu sudskog postupka, Veće, na osnovu svog diskrecionog prava, odlučuje da je ne prihvati kao dokazni predmet povezan s izjavom drugog svedoka.

17. Konačno, dokumenti 1D5150, 1D5151, 1D5152, 1D5156, 1D5158 i 1D5161 već su prihvaćeni kao dokazni predmeti D469, D468, D472, D512, D513 i D518.

V. DISPOZITIV

18. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 92bis Pravilnika, Veće

delimično **ODOBRAVA** zahtev;

UVRŠTAVA u spis sledeće:

- 1) Transkript prethodnog svjedočenja svedoka Kalbarczyka u predmetu *Karadžić*, 28. januar 2011. godine, T.10831-10900;
- 2) dokazne predmete s brojevima na osnovu pravila 65ter: 1D5162, D5163, 1D5164, 1D5165, 1D5166, 1D5167, 1D5168, 1D5169, 1D5170, 1D5171 i 1D5172;
- 3) Transkript prethodnog svjedočenja svedoka Rechnera u predmetu *Karadžić*, 2. februar 2011. godine, T.11074-11189;
- 4) dokazne predmete s brojevima na osnovu pravila 65ter: 1D3912, 1D5153, 1D5163, 1D5157 i 1D5160;

²⁰ T. 14948-15020.

**STATUS PROMIJENJEN U JAVNI
NALOGOM VIJECA SADRZANIM
U OVOJ ODLUCI**

ODBACUJE preostali deo Zahteva;

TRAŽI da odbrana unese prihvaćene delove transkripta u elektronski sistem za vođenje suđenja u roku od sedam dana od zavođenja ove odluke u spis;

TRAŽI da Sekretarijat dodeli brojeve dokaznih predmeta prihvaćenim dokumentima i da obavesti Veće i strane u postupku o tim dodeljenim brojevima; i

UPUĆUJE Sekretarijat da status odluke promeni u javan ukoliko odbrana zahtev za zaštitne mere ili obaveštenje ne podnese u roku od sedam dana od donošenja ove odluke.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 15. decembra 2011. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]